Åtvidabergs kommun
Vård- och omsorgsutskottet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2025-05-28

Plats och tid	Yxningen, klockan 13:30
Beslutande Ledamöter	Lennart Pettersson (V), ordförande Linnéa Rocke (C), vice ordförande Ronja Haienhjelm (SD) Daniel Fredriksson (S) Jonas Palmqvist (M)
Övriga närvarande	
Ersättare	Rolf Skog (L) Åsa Merving (M)
Övriga närvarande	Susanna Lundstedt, Socialchef Thomas Svahn, controller, föredragande § 36 Ewa Asklöf, nämndsekreterare Monica Flodin, myndighetschef §38 Anna Widéen, enhetschef §38 och §39 Lisa Johansson, verksamhetschef §40 och §41 Pernilla Moqvist Pettersson, verksamhetschef §41 Gabriella Hansgé, utvecklingsstrateg §42
Justering	
Utses att justera	Jonas Palmqvist
Datum	Digitalt, 2025-06-04
Paragrafer	§§ 35-43

Dokumentet har signerats digitalt och är därför inte undertecknat.

Ärendelista

Sidnummer

§ 35	Information från Vård- och omsorgsförvaltningen 2025	2025/10
§ 36	Ekonomisk information vård- och omsorgsförvaltningen 2025	2025/65
§ 37	Information om förvaltningsspecifika planerings förutsättningar	
§ 38	Verksamhet Socialkontoret	2025/235
§ 39	Uppföljning av fältarbetarnas arbete	
§ 40	Handlingsplan funktionsstöd 2025-2026	2024/492
§ 41	Handlingsplan särskilt boende	2023/647
§ 42	Omställning ny socialtjänstlag	2024/654
§ 43	Taxor och avgifter 2025 Vård- och omsorgsförvaltningen	2025/153

§ 35

KS 2025/10 1.2.7

Information från Vård- och omsorgsförvaltningen 2025

Vård- och omsorgsutskottets beslut

Vård- och omsorgsutskottet noterar informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Susanna Lundstedt, förvaltningschef föredrar ärendet.

Förvaltningen står inför sommarsemester och möter i det arbetet utmaningar kring att bemanna verksamheten. Svårigheten att bemanna påverkas dels av mycket personalkrävande nya ärenden samt den generella svårigheten att rekrytera. Verksamheterna är sedan tidigare belastade både vad det gäller vårdtygnd men också av att det varit omsättning på chefer samt bristen på sjuksköterskor. Sammantaget är situationen inför sommaren mycket sårbar.

Inom individ och familjeomsorg ser vi en ökning av antalet placerade ärenden men också den prognosticerade längden på placeringarna. Detta behöver följas noga då det har en betydnade påverkan på ekonomin.

Kostnaderna för försörjningsstöd ökar och analys av det kommer att redovisas särskilt från förvaltningen.

Inom hälso- och sjukvården är det fortsatta svårigheter med att bemanna med fast personal vilket påverkar utvecklingsarbetet främst vad det gäller registreringarna i Senior Alert . Införandet fortsätter dock men i något långsammare takt.

Förvaltningen arbetar strukturerat med kvalitetsarbete de egenkontroller som genomförts under maj månad dessa ska analyseras och resultatet är en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

För att möta förändringarna som det innebär när överenskommelsen med Regionen upphör att gälla pågår intensivt arbete med att etablera arbetssättet Hemma först.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse- Månadsrapport 2025-05-28

Beslutet skickas till

Akt

§ 36

KS 2025/65 1.2.7

Ekonomisk information vård- och omsorgsförvaltningen 2025

Vård- och omsorgsutskottets beslut

Vård- och omsorgsutskottet noterar informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Thomas Svahn Controller och Susanna Lundstedt förvaltningschef föredrar ärendet.

Vård- och omsorgsförvaltningens prognos visar vid tertial 1 på en negativ prognos motsvarande drygt 6 Mkr. Prognosen har försämrats jämfört med föregående månad med 5,3 Mkr. Orsakerna till försämringen är följande:

Placeringar inom individ- och familjeomsorg har i viss mån ökat i antal men framför allt bedöms placeringarna vara längre. Samhällsutvecklingen medför att vi idag ser en problematik hos barn- och unga som inte mötas med insatser i den egna kommunen. Den psykiska ohälsan hos barn- och unga kopplat till Regionens minskade resurser är ytterligare en anledning till att behovet av placeringar ökar. För att långsiktigt motverka placeringskostnader behöver ett arbete göras för att på ett mer effektivt sätt arbeta med insatser i familjerna. Insatserna i den egna kommunen behöver anpassas till de delvis nya förutsättningar som samhällsutvecklingen innebär med såväl ökad kriminalitet samt ökad psykisk ohälsa.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökar och förklaringarna till det är flera, till exempel höjd riksnorm, flera individer som ansöker om ekonomisktbistånd som inte har några andra inkomstkällor, väntetider på regionen när det gäller funktionsbedömningar. Förvaltningen gör en djupare analys av orsakerna för att kunna vidta relevanta åtgärder.

Ökat omsorgsbehov på individnivå medför väsentligt ökade kostnader. Förvaltningen tillskapar och utbildar en personalgrupp på 11-13 medarbetare. Det görs med svårighet inledningsvis inom ordinarie bemanning. Men då detta sammanfaller med sommarens semesterplanering tvingas förvaltningen lösa delar av behovet genom bemanningsföretag för undersköterskor.

Årets avtalsrörelse medförde förändringar i avtalen gällande ob-ersättning och fyllnadstid/övertid. Dessa förändringar ger ökade kostnader för förvaltningen motsvarande ca 350 Tkr 2025.

I prognosen ser förvaltningen ytterligare risk i och med att avtalet med Regionen kring utskrivningsklara upphör att gälla 1 juli 2025. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att tillskapa ett multiprofessionellt team för att möta förändringarna. Nuvarande statistik visar att kommunen riskerar stora kostnader för utskrivningsklara om förvaltningen inte lyckasförändra arbetssättet. Arbetet

innebär att ett större antal personer får sina behov tillgodosedda i det egna hemmet vilket även är nödvändigt utifrån den demografiska utvecklingen med ett ökat antal äldre. För att tillskapa teamet krävs viss utökning av bemanning.

Med anledning av den negativa prognosen och ytterligare risker i ekonomin ska förvaltningen ta fram en åtgärdsplan som ska beslutas av kommunstyrelsen i september för att uppnå en ekonomi i balans.

Beslutet skickas till

Akt

§ 37

Information om förvaltningsspecifika planeringsförutsättningar

Vård- och omsorgsutskottets beslut

Vård- och omsorgsutskottet noterar informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningschef Susanna Lundstedt informerar om Vård- och omsorgsförvaltningens planeringsförutsättningar inför budget 2026.

Äldreomsorg
-Insaster för allt mer svårt sjuka i det egna hemmet
-Bemanningstal i särskilt boende
Funktionsstöd
-Handlingsplan funktionsstöd
Individ- och familjeomsorg
-Försörjningsstöd och arbetsmarknadsfrågor
-Tidigt förebyggande insatser
HSL
-Handlingsplan hälso- och sjukvård
-Utveckla insatser i det egna hemmet

Beslutet skickas till

Akt

§ 38

KS 2025/235 1.2.7

Verksamhet Socialkontoret

Vård- och omsorgsutskottets beslut

Vård- och omsorgsutskottet noterar informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Monica Flodin myndighetschef och Anna Widéen enhetschef föredrar ärendet.

Socialkontorets medarbetare arbetar dels med handläggning, såsom utredning och uppföljning, det vill säga myndighetsutövning, dels med att genomföra insatser. Myndighetsutövningen omfattar socialtjänstens alla verksamhetsområden; ekonomiskt bistånd, äldre- och funktionsstöd samt individ- och familjeomsorg. Insatserna omfattar öppenvård inom funktionsstöd, individ- och familjeomsorg, flyktingmottagande samt delar av kommunens arbetsmarknadsinsatser.

Arbetsmiljö
Vi har god arbetsmiljö på socialkontoret och arbetar systematiskt med uppföljning och förbättringar. Vi har slutfört stressahanteringsutbildning och gjort vissa insatser kopplat till att främja arbetsmiljön, tex yoga. Detta år har vi satsat på att göra en inventering av den digitala arbetsmiljön vilket resulterade i att vi behöver göra en handlingsplan gällande utbildning, kravställande på verksamhetssystemen och kontinuitetsplan gällande att säkerställa att vår verksamhet kan fortgå även utan tillgång till våra digitala system.

Kvalitet
Vi har jobbat på bra med våra processteam dock har frågan kommit upp angående användarvänligheten till kompassen, vilket försvårat implementering. Avvikelsehanteringen på myndighet har kommit igång bra och IFT har påbörjat arbetet. De avvikelser som vi haft har främst gällt post, regionens hantering vid utskrivning och utredningar över tid.

Verksamhet
Här kommer några nedslag i en verksamhet där produktiviteten är hög. Vi jobbar parallellt med många olika deltar på våra kontor.

Värdegrund: Värdegrundsarbetet fortsätter med kontinuerlig värdegrundshandledning för alla medarbetare. Vi har även gjort ett stort jobb inom hela VOF med att sätta en gemensam värdegrund som nu ska jobbas med i varje enhet.

Hemma först: Ett stort arbete som prioriteras och arbetas med över enhetsgränserna med fokus på att ta hem från sjukhus på ett snabbare sätt.

Hemmaplanslösningar: Gemensamt arbete med att skapa förutsättningar för att inte placera via tjänsteköp och bereda vård på hemmaplan.

Arbetsmarknadsprojekt: Arbete med arbetsförmedlingen gällande att gå in i ett gemensamt projekt för att få människor närmare arbetsmarknaden.

Insatser vid skolfrånvaro: Fortsatt jobb med skolan gällande elever med oroande skolfrånvaro

Tidiga insatser: Serviceingång, växthuset, ABC grupper, ungdomshälsan.

Automatisering ekonomiskt bistånd: Sökt pengar från utvecklingsfonden för att göra en förstudie gällande automatisering och dess möjligheter och utmaningar.

LSS-strategin: Ett stort jobb att genomlysa alla aspekter på hur vi kan möta den målgrupp som vi har med kreativa och hållbara lösningar för att säkerställa kvalitet i verksamheterna.

Brottsförebyggande samverkan: Gemensamt arbetet med polis, socialtjänst och skola för att skapa en samverkansstruktur för unga i riskzon för kriminalitet. Vi samverkar även med polisen genom uppsökande insatser gällande VINR .

Familjerätten: Avtalssamverkan med Kinda, Ödeshög, Boxholm och Ydre.

Familjehemsprojekt: Ev avtalssamverkan med ett större antal kommuner genom att säkerställa att vi har en resursbank av familjehem i kommunal regi. Dock är detta arbete långt ifrån klart, under tiden har VÅKS avtalet sagts upp men är på gång att åter aktualiseras.

Ekonomi
Vi går över budget i vår prognos vilket vi genom dessa punkter ovan gör ett försök till att stävja. Dock så kommer nya socialtjänstlagen att utmana oss då vi både kommer att jobba tidigt förebyggande och åtgärdande, vilket vi se kommer att bli kostsamt.

Samverkan
Många av våra insatser är i samverkan med andra enheter eller myndigheter. Vår styrka i Åtvidaberg är att vi hittar varandra och förstår vikten av att samhällsproblem inte kan avhjälpas med enbart en socialtjänst utan vi behöver jobba brett i kommunen. Utmaningen som vi ser det är bristande samverkan med regionen, för samtliga av socialkontorets målgrupper.

Beslutsunderlag

Redovisning av verksamhet till Vård- och omsorgsförvaltningen

Beslutet skickas till

Akt

§ 39

Uppföljning av fältarbetarnas arbete

Vård- och omsorgsutskottets beslut

Vård- och omsorgsutskottet noterar informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Anna Widéen enhetschef informerar utskottet om förvaltningens arbete med socialt fältarbete.

Socialt fältarbete är
-Tidigt förebyggande och eller främjande insatser
-Uppsökande insatser
-Enkel ingång
-Möjlighet att slussa vidare till andra verksamheter

Beslutet skickas till

Akt

§ 40

KS 2024/492 1.6.4

Handlingsplan funktionsstöd 2025-2026

Vård- och omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att notera informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Lisa Johansson verksamhetschef föredrar ärendet.
I november 2024 beslutade Kommunstyrelsen att inte utöka antalet platser avseende bostad med särskilt service enligt 9 kap § 9 Lagen om särskilt stöd och service åt vissa funktionshindrade, LSS genom nybyggnation av gruppbostad. Utredningen som låg till grund för beslutet gav att det kortsiktiga behovet av fem till sex gruppbostadsplatser enligt LSS 9 § 9 kunde tillgodoses genom att frigöra platser i nuvarande gruppbostäder samt öka individers möjlighet och alternativ till boende.

Utöver de åtgärder Vård- och omsorgsförvaltningen har att genomföra kopplat till antal platser i gruppbostad, identifierade förvaltningen andra behov av utveckling inom verksamhetsområdet funktionsstöd och en gemensam strategi och handlingsplan för verksamhetsområdet togs fram. Kommunstyrelsen tog i februari 2025 beslut om handlingsplanen för genomförandet av strategin. Handlingsplanen följs upp av Kommunstyrelsen två gånger om året under 2025 och 2026. Uppföljningen avser åtgärder planerade att genomföras under kvartal 1, 2025.

Aktiviteterna i handlingsplanen är fördelade i tre områden med ett antal aktiviteter under varje område. Områdena är:

- Öka kvaliteten - Individen i fokus - Självständiga och trygga individer.
- Evidensbaserad vård- och omsorg.
- Tidiga, förebyggande och samordnade insatser.

Uppföljningen visar att flertalet av de åtgärder som planerades att starta upp under kvartal 1 är påbörjade men troligen inte hinner slutföras inom planerad tid. Som förklaring till de förskjutningar och förseningar som uppkommit i tidplanen, ges att Vård- och omsorgsförvaltningen under våren 2025 har en minskad bemanning inom stab och ledning än vad budgetramen ger.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse -Uppföljning handlingsplan
Uppföljning kvartal 1-Handlingsplan

Beslutet skickas till

Akt

§ 41

KS 2023/647 1.3.1

Handlingsplan särskilt boende

Vård- och omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att notera informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Lisa Johansson och Pernilla Moqvist Pettersson verksamhetschefer föredrar ärendet.

Under hösten 2023 uppdagades allvarliga avvikelser på Kopparsvanen, två enheter. Fall av lex Maria och fall av lex Sarah har rapporterats eller utreds för att rapporteras till IVO, Inspektionen för vård- och omsorg. Avvikelserna som utreds/ utretts har i ett fall handlat om undernäring och en avvikelse på verksamhetsnivå gällande bristande följsamhet till rutiner, bristande samarbete med bristande omvårdnad, bristande hygienrutiner som följd. I samband med utredningar av lex Maria och lex Sarah har intervjuer med både personal och med boende på Kopparsvanen 12–13 genomförts. Muntliga presentationer om orsak och kortsiktiga lösningar har genomförts på vård- och omsorgsutskottet, sociala myndighetsnämnden, Kommunstyrelsen, politisk ledningsgrupp och kommunens pensionärsråd. Orsaker till de händelser som inträffat, bedömer vård- och omsorgsförvaltningen, är 1) varierad kompetensnivå bland medarbetare och avsaknad av samarbete och följsamhet till rutiner 2) ledning/ styrning i vardagsnära verksamheten 3) resursfördelning vård- och omsorg.

Uppföljningen visar att majoriteten av åtgärderna är genomförda och uppföljda med goda resultat. Införandet av Senior Alert kräver mer arbete och behöver föregås av en stabil bemanning inom hälso- och sjukvården.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse-Uppföljning av handlingsplan säbo H1 2025

Beslutet skickas till

Akt

§ 42

KS 2024/654 1.2.7

Omställning ny socialtjänstlag

Vård- och omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger i uppdrag till Vård- och omsorgsförvaltningen att utarbeta en plan för omställningen till ny socialtjänstlag, ur ett kommunövergripande perspektiv.

Kommunstyrelsen ger i uppdrag till Vård- och omsorgsförvaltningen att utreda vilka insatser som är möjliga att tillhandahållas utan behovsprövning samt förslag på vilka som ska prioriteras. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under år 2025.

Beskrivning av ärendet

Gabriella Hansgé utvecklingsstrateg föredrar ärendet.

Riksdagen förväntas ta beslut om ny socialtjänstlag den 20 maj och lagstiftningen förväntas träda i kraft den 1 juli 2025. Den nya socialtjänstlagen innebär en stor omarbetning och lägger fokus på en förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst.

I det förberedande arbetet har vård- och omsorgsförvaltningen sammanställt en rapport som beskriver förvaltningens nuläge och behov, kopplat till den nya lagstiftningens syfte och intentioner. Rapporten bör ses som en första övergripande nulägesbeskrivning för vård- och omsorgsförvaltningen, inför det långsiktiga omställningsarbetet. Nästa steg blir att utarbeta en plan för omställningen till ny socialtjänstlag, inkluderat prioritering av aktiviteter.

Arbetet avseende omställningen fortsätter även utifrån ett kommunövergripande perspektiv, med stöd av SKR:s nyutkomna skattningsverktyg för kommunledning. Syftet är att fördjupa samtliga förvaltningars delaktighet i att uppnå den nya lagstiftningens intentioner.

Beslutsunderlag

Rapport, Vård- och omsorgsförvaltningens nuläge och behov inför ny Socialtjänstlag

Beslutet skickas till

Akt

§ 43

KS 2025/153 1.2.7

Taxor och avgifter 2025 Vård- och omsorgsförvaltningen

Vård- och omsorgsutskottets förslag till beslut

Vård- och omsorgsutskottet ställer sig bakom förvaltningens förslag till uppräkning och ändringar av taxor och avgifter enligt underlag.

Jonas Palmqvist (M) deltar inte i beslutet.

Reservationer/särskilda yttranden

Ronja Haienhjelm reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Beskrivning av ärendet

Information om taxor och avgifter för vård- och omsorgsförvaltningen 2026. Förslaget innehåller inga förändrade ställningstaganden utöver uppräkning i samband med preliminärt prisbasbelopp. Styckpriser i bilaga kommer att uppdateras efter beslut om prisbasbelopp för 2026.

Förslag till beslut under sammanträdet

Ronja Haienhjelm (SD) yrkar att trygghetslarm, installation av trygghetslarm och extra larm knapp ska vara avgiftsfria.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut, dels förvaltningens förslag och Ronja Haienhjelms yrkande. Ordförande avser att ställa dessa mot varandra. Propositionsordningen godkänns. Efter ställd proposition finner ordförande att utskottet beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse-förslag om taxor och avgifter 2026 Vof
Taxor och avgifter vård- och omsorgsutskottet 2026

Beslutet skickas till

Akt